talt, og din skjebne er avgjort. Du – «Perstugua» i Gata i Vallset – skal jevnes med jorden. Da HA opplyste at ingen hadde møtt en vallseting som ikke vil bli kvitt deg, kjente jeg et lite stikk i hjertet.

Du har gitt Gata et særpreg og gitt mange mennesker rom for virksomheter, aktiviteter og husly i 146 år. Det var kafédrift etter 1900 i mange år, og senere har flere kjøpmenn trukket kunder og skapt liv i og rundt deg. Den gang var det grusveger og få biler og du sto midt i sentrum som hjertet i Gata. Nå i disse travle, trafikkerte tider står du kjelkete til. Hadde du stått litt mer til siden, kunne kanskje noen pengesterke ressurspersoner gjenskapt det tidligere pulserende liv med sjel og kafé.

Nei, nå er det slutt. Du er definert som stygg og brysom og skal jevnes med jorden. Nå skal du erstattes med ny, fin butikk, og jeg unner de som driver butikk i Gata romslige og tilgjengelige forhold. Jeg ønsker dem lykke til og vi kunder gleder oss til handle der.

Nå skal du altså rives, og befolkningen i Vallset er invitert til å komme for å forsyne seg med tømmer som de kan varme seg på. Jeg håper at noen med den rette takvinkel kan nyttiggjøre seg de fine krusedullene som du har oppi mønet, og kanskje har noen bruk for gammel fin årgang vindusruter.

Du har ikke «levd» forgjeves, siden du nå også resirkuleres. På vegne av alle som har hatt et forhold til deg, vil jeg takke deg for at du har gitt Gata et særpreg i 146 år og alt det dine vegger har omsluttet av liv og følelser for mange generasjoner.

SKAL RIVES: Tomta der Perstua ligger, skal gi plass til ny butikk.

En Gata-patriotisk hilsen

Gunnhild Slåtten

---

tross for denne raske lovendringen er likevel hun og hennes advokat misfornøyd og kaller dette for en ullen løsning. Jeg tror både Maria Amelie og hennes advokat bør stikke fingeren i jorda, og ta inn over seg realitetene, nemlig at hun har oppholdt seg ulovlig i landet i flere år, og ved hjelp av falsk identitet har tatt en mastergrad ved NTNU. De bør innse at hun er meget heldig og prioritert når reglene endres, slik at hun allerede etter et par måneder i Russland får mulighet til å søke om arbeidsinnvandring.

Norsk asylpolitikk skal være streng og rettferdig, og da må man forholde seg til de vedtak som fattes. Papirløse asylsøkere, som Maria Amelie, er i sin fulle rett til å mene at vår asylpolitikk er for streng og ubarmhjertig. Men jeg aksepterer ikke at det er hun og hennes advokat som skal bestemme kriteriene for hvem som skal få opphold i Norge. Den retten tilligger de norske myndighetene på vegne av det norske folk.

Amatørfilosof

Bravo, Einar Lang-Ree

Endelig, etter utallige forsøk, fikk jeg endelig tak i *Landsforræder?* Og for å ha sagt det med en gang, dette var litt av en opplevelse.

Etter å ha lest meg gjennom 208 dramatiske og til dels unike sider, sitter jeg igjen med følelsen av at dette var stoff de fleste av oss hadde godt av å ha blitt konfrontert med.

Vi stifter førstegangsbekjentskap med tanker og handlinger som forfatteren har gått og grublet på og kanskje skammet seg over i 65 år.

Og når det endelig gikk hull på byllen og materien og «Apekatten» kom ut, følte jeg som leser at det måtte til noe tenkepause før alt kunne fordøyes og forstås.

At enkelte avisinnlegg klandrer forfatteren for å ha utelatt hendelser som fant sted i disse mørke årene, tyder på at de ikke har forstått hensikten med å få utgitt boken.

Dette er ikke ment som en generell historiebok for Stange-bygda med omegn fra 1940 og de nærmeste dramatiske tider. De ordene som her er satt ned på trykk, er det bare Einar Lang-Ree og ingen andre enn han som har hatt kunnskap om. Følelser og tanker som kun har vært å finne i hjernen til forfatteren og som bare han har hatt muligheter til å få omgjort i ord og setninger blir her framført for første gang.

Forstår godt at det måtte gå mange desennier før motet var blitt såpass bearbeidet at han våget å formidle alt det underlige for resten av verden. Men når man har blitt 82 år er det lettere å gi pokker og å la det stå til. Det er utrolig hvor modig man kan bli når en er blitt gammel.

Med et opplag på 800, skulle jeg tro de snart er gått tomt på forlaget. Ved å gå inn på Google finner vi utallige reklameinnlegg og salgstilbud på boken. Når vi i tillegg kjenner all den gratisreklamen boken har fått i lokalpressen, er nok et opplag nummer to snart på gang. Det er ikke å komme forbi at boken har en del trykkfeil, ortografiske feil, feil tegnsetting og andre skjønnhetsfeil. For eksempel finner vi både «veg» og «vei» i boken. Dette er feil som det ikke spiller noen som helst rolle for å forstå boken og det den forkynner. Men for å gjøre boken ennå bedre, foreslår jeg en omgang med korrekturlesing før neste opplag slippes ut.

Til slutt en liten oppfordring til formannen i Stange Historielag, Egil M. Kristiansen. Jeg foreslår at Einar Lang-Ree ved neste korsveg blir utnevnt til æresmedlem i Historielaget. En bedre kandidat er det vanskelig å oppdrive.

B. Skogstad

Ikke bare Basarbygning

Avisen forteller om to lokale politikere som utviser stor interesse for hva den vakre og ærverdige Basarbygningen ved Stortorget skal fylles med i framtida. Det er et prisverdig initiativ som trolig de fleste kan støtte.

Vi i Øvre Vang håper nå på at de samme politikerne også kan engasjere seg i hva «det gamle posthus» ved Wik skal romme i framtida. Etter at kommunen overtok bygget har vi ventet i spenning på hvilket innhold det får. Det bor mange gamle i det umiddelbare nærområdet som burde få flere behov dekket der i stedet for å måtte reise helt ned til byen. Det er lov å begynne valgkampen nå med vettuge forslag til nye aktiviteter i «postbygget». Kom igjen, politikere!

Finn-Åge Løvlien

Språkleg demokrati

Trass i at eg gjentekne gonger har kommentert faktafeila i Bjørn Kristen Ørbæk sin antinynorsk-propaganda, kjem dei same tekstane tilbake like sikkert som trekkfuglane om våren.

Ørbæk skriv framleis om «nynorske språkprivilegier» uavhengig av at nynorsk ut ifrå hans eigen argumentasjon jo faktisk er eit minioritetsspråk «i vårt lille land». Alle privilegia ligg altså faktisk på bokmålssida. Ørbæks bruk av ord som «rettferdighet» blir merkeleg i ein slik kontekst.

Det blir heller ikkje rett av Ørbæk å påstå at dei politiske partia sviktar «sin oppgave når det gjelder å fjerne de nynorske privilegier». Faktum er at Noreg ved lov har vedteke å ha to offisielle skriftspråk. Det er dermed ingen politiske parti som bør «ha som oppgåve» å gå imot lova.

Ørbæk bruker også uttrykket «fordummende språktvang» i meir eller mindre kvart einast innlegg imot nynorsk, som det har blitt svært mange av med åra. Sjølv om han likar å bruke skoleforsking som eit liksomargument, nektar han å ta innover seg at all forsking viser at å lære fleire språk fører til enda betre læring. Å kunne fleire språk er aldri fordummande.

Det er elles riktig at elevane som regel ikkje sjølv vel sitt hovudmål. Det er i praksis foreldra og politikarane som bestemmer kva som skal vere hovudmålet i grunnutdanninga. Kanskje Ørbæk bør byrje å tenkje litt over kor udemokratisk dette eigentleg er. Det er dei vaksne som bestemmer kva dei meiner er best for barna, og det finst sjølvsagt mange gode (praktiske) grunnar for dette. Men vi har også opp igjennom historia sett kor gale det kan gå dersom ein satsar på einsretting i staden for mangfald og reell valfridom. I lys av debatten om boka til Einar Lang-Ree kan ein jo tenkje på kor vanskeleg det har vore for eit barn å velje noko anna enn det som foreldra og dei nærmaste rundt eventuelt stod for. Det er berre i eit ekte demokrati ein kan velje fritt. Derfor har vi også fått RLE som fag i staden for eit reint kristendomsfag. Vi skal lære så mykje som mogleg om alt, for så å danne oss våre eigne meiningar – om ikkje anna for å skjønne at det er lov å vere ueinig i den typen argumentasjon som Ørbæk gjentek og gjentek som eit mantra.

Så kan ein jo vere ein del av ei språkleg motstandsrørsle fordi ein trur på språkleg demokrati.

Jens Haugan